

TOTS N'ESPERAVEN MÉS

No tot acabà en festa

A les vuit en punt els caps de llista fan cap a les seues respectives. Un sondeig realitzat per televisió espanyola ha oferit ja les primeres xifres. L'alarma s'escampa i quasi es generalitza. A la seu del PSOE, a València, l'ambient és de tranquil·la eufòria. A la sala, petita, no hi ha gaire gent: una desena de periodistes, gent del comitè de companyia a València i alguns vells militants, els més expressius quan els adversaris electorals parlen per televisió.

Cebrià Ciscar, somrient i elegantíssim, és l'únic conseller que fa companyia als periodistes, davant de la televisió. «¿Content, conseller?» «Sí, molt, moltíssim». «¿Què li sembla la catàstrofe del PRD?» Gest comprensiu. «Això era previsible, i demostra que no es pot fer campanya només amb publicitat».

A les 9.30 hi apareix Joan Lerma, «com a secretari general —assenyala Joan Álvarez— i tenint en compte que els resultats són per ara provisionals». Lerma, amb el gest inexpressiu habitual, puja a una petita estrada. Parla en castellà. «Moltes gràcies per haver vingut... Tot i que són les primeres estimacions, sembla confirmar-se la majoria absoluta del PSOE, que cal destacar, i cal destacar, també, l'alt grau de participació, i això que per primera vegada se celebren eleccions en dia festiu... Amb aquesta majoria absoluta, s'obri un període de més tranquil·litat, en l'àmbit autonòmic i, pel que fa a l'estat, acaben les incerteses i el programa electoral es podrà complir sense que calga anar negociant les lleis...»

Enmig de la calor sufocant arriba, de sobte, el cap de llista. José María Maravall, radiant. Damunt de l'estrada, farà tres consideracions. «Primera, ha estat una jornada exemplar. Segona, totes les dades confirmen que el PSOE ha assolit la majoria absoluta —mentre ho diu, no pot reprimir un

Tots n'esperaven més. Tret dels socialistes, que tampoc no han aconseguit els resultats esperats. En aquesta ocasió la sorpresa pessimista ha campat arreu, per molt o per poc.

Equip eleccions

1982». Lerma s'encén un havà immens, que un cambrer li ha dut en una safata de plata. Maravall insisteix que el percentatge ara obtingut pel PSOE supera els més alts obtinguts mai per Olof Palme a Suècia i per Willy Brand a la RFA. «Vejam si ara també guanyem la selecció belga», comenta el ministre. «¿Continuarà vosté com a ministre, senyor ministre?» «Comprendran vostés que no he comés la indelicadesa, quan he parlat fa una

A l'esquerra. Roca es disposa a votar. A la dreta, Obiols i Maragall reben felicitacions.

somriure, quasi riota, de satisfacció... Això significa que hi haurà un govern estable, eficaç... seran anys menys durs, menys difícils... Avui és un gran dia per a la democràcia espanyola...»

Després de conèixer els resultats, roda de premsa a l'Hotel Astòria. On són tots: consellers, directors generals, parlamentaris autonòmics... Les senyores abracen Maravall amb entusiasme insòlit. Lerma sembla reviscolat. Una gran campanya, on retransmeten el partit de futbol Espanya-Bèlgica, centra, però, l'atenció dels assistents. En l'intermedi, roda de premsa al saló Vinatea. Després de Lerma, intervé Maravall: «El país ha entés bé que calia acomplir el projecte de llarg abast iniciat pel PSOE en

estona amb Felipe, de preguntar-li: ¿Y qué hay de lo mio?». Riures. L'atenció es desvia una altra vegada cap a la pantalla. Bèlgica contraataca.

A la seu del PSC-PSOE, a Barcelona, més i més encaixades de mà, i algun bes sorollós. Tothom es mostra radiant. «Hem arrasat a tot Espanya». Entra Narcís Serra, més i més aplaudiments. Raimon Obiols, amb un parar discret, fa tota una altra cara, distinta a les de les anteriors eleccions, les autonòmiques, quan la gran desfeta. Pasqual Maragall, l'alcalde, no pot contenir l'emoció i s'abraça a Rodríguez Aguilera. Crits de «Visca, visca, Catalunya socialista». Narcís Serra afirma: «L'àmplia majoria obtinguda a Catalunya és el resultat d'una campanya coherent...» la satis-

facció generalitzada no dona peu a cap reflexió. Davant les preguntes sobre l'avanç de Convergència, ningú no contesta. «Això, sí, en resultats hem superat totes les estadístiques».

Alguns centenars de persones esperaven, al carrer de Provença, als locals de Convergència i Unió l'arribada del candidat a la presidència, Miquel Roca. A dos quarts de deu, Roca, Jordi Pujol i Macià Alavedra arriben a la seu del partit. Aplaudiments del públic. «¡President, president!» Roca somriu. «És obligatori felicitar el partit socialista». Aquestes són les seues primeres paraules de la nit.

Tota la plana major de Convergència fan costat als seus líders. «Convergència ha crescut gairebé un cinquant per cent. Aquesta alegria queda enterbolida amb el resultat del PRD».

drien tots els partits ser tan florits com nosaltres. Això és una garantia de creixement». Roca, mentrestant, s'acomiada: «Ara més que mai, he d'anar a Madrid».

El PRD a València era un corredor de desolació. «No esperàvem un resultat tan baix; hem acabat com els verds», comenta el cap de llista per aquesta circumscripció, Luis Vilar-Sancho, amb l'amabilitat de qui no té humor per a més. Simpàtic i certament carismàtic... «Amb una mica de televisió més...» A propòsit de la televisió, el jove líder maleeix en un valencià acuradíssim la Milà, la marqueseta, i els seus programes, que han fet tant de bé a Suárez.

Tot i reconèixer que l'anticatalanisme més ferotge i genuí és el de València, Vilar-Sancho accepta una certa

García Fuster davant l'ascensió d'Herri Batasuna.

Deu minuts després, TVE fa un balanç d'urgència: Coalició Popular perd 16 escons respecte als comicis de 1982. «¿Com anem?», fa un que acaba d'arribar; un altre li respon fent el gest d'inclemència dels emperadors romans. Les cares *populares* s'allargassen a poc a poc. Els comentaris s'arraconen en conspiració.

«La campanya del PSOE ha estat completament cesarista; la de CP ha estat la més ben dissenyada a nivell europeu, llevat d'un error als cartells, ja que no corresponien al missatge que volien donar». Comenta García Fuster, i després continua: «És una cabronada que vinguen tres tios de fora per posar-se davant en les llistes».

Angel Sanchis Perales fa les primeres declaracions als estudis del carrer Lebon, seu del Centre Regional de TVE. Ja no tarda massa a arribar. «L'extracció social del PRD —comentaven els grupuscles— és la mateixa que la de CP, i els bancs els han donat 1.200 milions perquè no poden veure Fraga». Les cares ja eren llarguíssimes.

Sanchis Perales arriba al voltant de les deu amb actitud resolta i ulls satisfets. Les assistents retiren les llaunes de coca-cola i preparen la sala per a la roda de premsa. «Com a mínim hem pujat un diputat, ja que Unió Valenciana no venia amb nosaltres». «El futur de la Coalició Popular és certíssim —sentencia Sanchis Perales— i pensem repetir a nivell espanyol els resultats. El resultat no pot ser millor».

«Es confirma una volta més —continua el cap de llista— que la llei electoral espanyola té unes característiques que sembla que no les volen entendre persones a les quals es suposa intel·ligència i preparació. Sembla mentida que s'hagen fet apostes per una opció com la del PRD, amb unes despeses de milers de milions que han suposat perjudici per a nosaltres.»

Pel que fa a la concurrència en solitari d'UV, Angel Sanchis lamentava el fet, ja que —diu— «és una força afí». «Estem coalligats a l'Ajuntament de València, i podíem i devíem haver anat en idèntiques condicions ara també. Sempre he dit que era un error que ens costaria un o dos diputats, i, desgraciadament el temps m'ha donat la raó».

«¿UV ha tret un diputat?», havia donat la notícia García Fuster. «Me

Maragall i els representants del govern autònom anuncien la victòria.

Roca dona la cara de seguida. «Seguirem amb els reformistes. Aquest és el nostre missatge de compromís.» Somriures i presses, sobretot molta pressa. «D'ací a un quart, me'n vaig. Agafo l'avió i cap a Madrid. He d'anar a trametre el nostre compromís. Continuarem lluitant. Ara ho podem fer amb més força perquè som més forts a Catalunya». La paraula fracàs plana sobre la sala, plena de gom a gom. «Vull mesurar els resultats del PRD», deia Roca, mentre descartava qualsevol apropament al CDS. «Són dos conceptes ideològics distints».

Jordi Pujol en cap moment no accedeix a fer cap declaració ni a traure protagonisme a Roca. Breument, manifesta la seua satisfacció pels resultats de Convergència i Unió: «Ja vol-

fòbia anticatalana a nivell estatal. «Parlant amb els representants d'Andalusia i Extremadura, ja m'he adonat de la poca simpatia que hi ha envers els catalans. Ara Roca haurà de replantejar la seua estratègia per al noranta». Davant la pregunta sobre si el PRD coneixerà en el 90 un augment tan important com l'actual del CDS, Vilar-Sancho es mostra escèptic. Després de conèixer amb certesa els primers resultats, la seu es buida lentament.

A les 8,38 hores la seu d'Alianza Popular de València era quasi deserta. Deu persones davant un aparell de televisió, algunes d'elles comparteixen l'instantani sondeig de Prado del Rey amb uns transmissors radiofònics auriculars. «¡Ai madre!», exclamava

n'alegre —manifesta Sanchis—, si es confirma estaré encantat de col·laborar amb ells, perquè la veu dels valencians a Madrid no serà una sinó sis».

Poca gent a les nou de la nit en l'avinguda de Giorgetta, a València, en la seu del partit anticatalanista Unió Valenciana. I la seguretat premonitòria que «la voz valenciana» arriba a Madrid, per dir no sé sap encara què. En l'ambient, una afirmació inaudita: «Hem tret el quinze per cent a Gandia. Arrasem, arrasem». Percentatge que després baixaria del tot. A les onze i mitja, a la sala Xúquer, s'apleguen líders, militants i simpatitzants d'UV. Lizondo i Ramón Izquierdo, i un públic més atent a la pantalla que retransmet el partit Espanya-Bèlgica. González Lizondo demana un notari si ha de parlar amb EL TEMPS, que li preguntava sobre la intenció primigènia d'obtenir grup parlamentari a Madrid. Xavier Casp, ex-poeta, parlamentari a les Corts valencianes per UV, sí que ho fa, i ens comenta que potser trauran dos diputats. Al cap de mitja hora arriben els resultats definitius: «Només un». De nou, el vell alcalde franquista serà la veu valenciana a Madrid, segons ell.

Un ambient difícil, el d'Esquerra Unida del País Valencià, a València, i el d'Unió de l'Esquerra Catalana, a Barcelona. A València, a les vuit hi havia una gran satisfacció, davant la possibilitat d'obtenir un escó a Madrid, el d'Emèrit Bono, que tornava a insistir en la conveniència d'haver anat plegats a Unitat del Poble Valencià. A partir de les deu l'alegria esdevé tristor i la decepció envaeix els rostres dels dirigents i els militants d'Es-

querra Unida. Una vegada aquest resultat ja sembla irrefutable, Emèrit Bono declara que no haver assolit els vots necessaris per fer-se amb un diputat significa un pas arrere per a Esquerra Unida i per al nacionalisme valencià.

A Barcelona, serenitat a la seu del PSUC, Ramon Espasa, quasi inaccessible, es presenta a les 12 davant els mitjans de comunicació: «El resultat és positiu, malgrat no haver assolit els vots que esperàvem». Un Espasa preocupat, seriós, es mostrava sorprès per la pèrdua de l'escó d'Esquerra Republicana i els resultats obtinguts pel CDS a Barcelona. Magda Oranich es mostra satisfeta pels resultats obtinguts, però matisa: «Des d'aquests moments, vull oferir a ERC una negociació, cal que es trenqui el bipartidisme i cal una esquerra nacionalista més sòlida. Unió de l'Esquerra no ha aconseguit arrencar del tot el vot progressista».

A València, al carrer de l'Almirall, seu d'Unitat del Poble Valencià, s'apleguen nombrosos militants i simpatitzants. Els resultats, que es confirmen a poc a poc, no satisfan les expectatives dels nacionalistes, encara que no sorprenen. UPV ha abordat una campanya econòmicament austera, massa austera, a fi de mantenir un espai digne que permetrà jugar a fons en les eleccions autonòmiques, ja pròximes.

Alguns nacionalistes comenten l'«esquizofrènic de vot» que suposa votar UPV a les autonòmiques i deixar de fer-ho per al Parlament espanyol. Ernest García remarca l'augment de vots aconseguit —uns 40.000

en tot el país— si es comparen amb les eleccions del 82. «Amb tot, aquest no és un gran resultat». Els resultats a Euskadi són seguits amb un gran entusiasme, entusiasme que esdevé preocupació quan es coneix la pèrdua de l'escó que mantenia Esquerra Republicana.

En aquest darrer partit, a Barcelona, la satisfacció inicial també s'ha transformat en crispació. «Les causes de la desaparició d'ERC al Parlament de l'estat seran objecte de discussió en el comitè executiu del partit per analitzar què cal fer», assenyala Francesc Vicens. Entre els assistents creix el desconcert. Durant una llarga estona, Vicens critica l'actitud del partit pel que fa a les relacions amb Convergència i Unió, a la permanència en el govern de la Generalitat. Al final de la seua intervenció, Barrera avança cap a la tribuna i pren la paraula: «Només haig de dir que totes aquestes han estat opinions personals de Francesc Vicens». «Ja ho havia dit al començament», respon l'ex-diputat. La crisi sembla començar a perfilar-se a Esquerra Republicana.

I la nota més alegre de la nit, en una discoteca-pub-sala d'audicions de València, on el CDS celebra els dos escos obtinguts al País Valencià i el fet d'haver-se convertit, sense proposar-s'ho, en la tercera força de l'estat. Davant d'una barra asèptica, educada, els militants de més de trenta anys duen adhesius on es pot llegir «3 mesos de mili», i demanen «un güisquito», mentre comenten «un partit de merda, amb només dos diputats i ens hem fet amb aquest gran èxit...» L'altra cara de la moneda. □

AVÍS ALS SUBSCRIPTORS

Com que hem constatat greus anomalies en la distribució per correu entre els subscriptors d'algunes localitats del nostre país, demanem als afectats per qualsevol possible retard que es posen en contacte amb la secció de subscripcions del setmanari i que ho comuniquen. D'aquesta manera, EL TEMPS podrà exercitar les accions legals oportunes per esmenar qualsevol irregularitat.